

La Tria dels Professors Curs 2016-17

Taller Literatures autobiogràfiques. Raquel Picolo

Miniatures autobiogràfiques, Anna Espinosa

EL VERS DE NADAL

Vaig començar d'anar al col·legi de les hermanes carmelites quan tenia quatre anys, a la classe de la hermana Antonia, una monja d'edat avançada però amb molt de delit, quan ens ensenyava a llegir, les nenes anàvem d'una en una fins a la seva taula, i no ens hi podíem encantar, si ens encallàvem davant una lletra que no reconeixíem, es removia amb impaciència a la cadira i engegava un "au va vinga que ja ho saps" si aquesta és la R i aquesta la E, què hi diu? i tot d'una la resposta sortia "RE" molt bé ho has fet molt bé. Ara ves a seure. Jo baixava de la tarima satisfeta, l'hermana m'havia dit molt bé. Això que acabo d'explicar, no és més que un pensament afectuós cap aquella monja impetuosa que sempre reia per sota el nas. Sento no poder recordar la seva cara amb claredat, en canvi encara sembla que la veig caminar balancejant amb aquelles sabates negres, amb les puntes enlaire tant motllades als seus peus, que em feia creure que les havia dut sempre i que no se les trauria mai més.

Érem prop de Nadal, faltaven poques setmanes.

-Avui, deia l'hermana, començarem a assajar el vers de Nadal, i quan arribi la nit de Nadal, havent sopat, pujareu a la cadira, i davant dels vostres pares, avis, germans, tiets i cosinets, el direu, i tots n'estaran molt contents, i el nen Jesús també.- Era la primera

vegada que havia escoltat tal cosa, aquelles paraules les havia entès a mitges, però sabia que parlaven de festa i de família. No em semblava pas que allò anés per mi. Jo el vers l'aprendria, això sí, però no en volia dir res a casa meva perquè no pensava pujar a cap cadira de cap manera. L'hermana, pel que jo havia entès, ho havia dit ben clar: el vers s'havia de dir davant d'una taula parada, plena de coses bones i de gent contenta que t'estima. Aquella nit de Nadal, el meu germà va sopar primer i se'n va anar. Ell ja festejava. Després vam sopar la meva mare i jo. Ni recordo que vam menjar. Potser era prou bo, però em baixava coll avall fins a l'estómac com si fossin pedres. La meva mare no en sabia res de versos de Nadal ni de fer cagar el tió. Ella estava massa trista i l'alegria del Nadal li accentuava la pena. Aquest fet tan neguitós per mi es va anar repetint cada any, amb cada vers, i sempre algú m'havia de preguntar: ja els has dit el vers de Nadal a casa? I jo, amb una mitja riella avergonyida, feia que sí amb el cap mentre clavava els ulls a terra, temerosa que me'n demanessin més detalls, perquè no tenia res de bo per explicar, i no me n'haurien tret ni mitja paraula.

LA NEVADA DE NADAL DE 1962

El matí d'aquell dia de Nadal, era d'hora. Jo encara era al llit, i la meva mare em va venir a despertar. Ho vaig trobar estrany, perquè sempre em deia: quan has d'anar a col·legi no et vols llevar, i quan tens festa, que podries dormir, a cap hora ja ets dempeus. Però la seva expressió em deia que hi havia alguna cosa per veure que valia la pena. Potser una nina de goma o una bicicleta. Posada a imaginar, jo picava alt.

Es va acostar a la finestra de l'habitació, que donava al pati, i em va dir: vine, mira.

M'hi vaig apropar, però només veia els vidres entelats que riellaven. No sabia què havia de mirar. No veia res. Però fos el que fos, havia animat la meva mare. Havia de ser bo per força. El seu dit apuntava la vora de baix del vidre. Ara ho veia. Què era allò?

-És neu- va dir la mare. -Vine, que la veuràs bé-.

I vam anar fins a la porta del carrer. L'estança que donava al carrer era un menjador petit, moblat amb una taula rodona i un braser a sota. Unes cadires de balca i un calendari penjat a la paret. El braser encès feia un foc més viu que els altres dies.

En obrir la porta, la blancor em va enlluernar. I quin fred. El carrer de casa era gairebé fora vila. I a l'altra banda una paret llarga guardava l'horta de can Costa. En aquella paret, feia temps, algú hi va deixar estintolat un carro de fusta vell, i allà s' havia quedat.

Aquell dia, tots els nens del voltant eren al carrer. Tothom corria i jugava per allà fora.

-Mama, puc sortir? Li demanava amb ànsia.

-Sí, però posa't l'abric i els guants de llana.

Aquells guants no anaven bé. Es mullaven de seguida. Quan ja no podia més, entrava a casa a escalfar-me les mans. Fins que em revenia per tornar-hi.

El meu germà, assegut al menjadoret, em deia:

Estigues una estona a dins i escalfa't bé. Però jo, que no volia perdre ni un moment d'aquell dia tan fantàstic. Tornava a sortir esverada i feliç.

Quin pujar i baixar del carro. Quin tip de córrer i de jugar sense que ningú es barallés.

Un altre dia qualsevol, algú ja hauria rebut però aquell matí imperava l'harmonia.

S'acostava l'hora de dinar i encara ens afanyàvem per jugar una mica mes. Va ser llavors que vaig veure al meu germà que havia obert la porta de casa i mirava cap al carrer. Es girà com si volgués entrar i de cop va caure d'esquena sobre la neu. Jo creia que fins i tot el meu germà, sempre tan formal, s'havia deixat caure sobre la neu per fer broma. I i amb l'alegria encara desfermada, em vaig posar a riure. I la meva mare es va posar a plorar. Els veïns el van portar a dintre. S'havia intoxicat amb el braser. En pocs minuts es va recuperar. L'encanteri matinal, però, havia esclatat com una bombolla de sabó. Allò no podia durar.

Com és que no me n'havia recordat si la mare sempre m'ho deia?

No riguis, que després del riure ve el plorar.

I així va anar, em vaig passar la tarda plorant. La mare m'havia dit que jo no l'estimava al meu germà, perquè ell s'havia trobat malament i jo havia rigut.

I jo què sabia, si jo em pensava que era ell que ho feia per riure.